

Japan

En reseberättelse av Malte Moberg

Var borde man börja denna berättelse om inte från början, på den långa flygningen till det så annorlunda landet Japan. Det var nog först då när man satt inklämd i det flygande stålröret som jag egentligen insåg vilket äventyr denna resa skulle komma att bli.

Det första mötet med Japan blev smärre chockartat då man steg av planet, värmen och fukten gjorde så att det kändes som man lyfte på locket till en kastrull. Värmen och fukten blev två plågoandar som vi fick lära oss att leva med. Vårt första logi på rundresan blev YMCA i Yamankako som låg nära en mindre stad. Där skulle vi tillbringa tre nätter. Luftfuktigheten här var så påtaglig, det hade dessutom nyligen regnat, att det bokstavligen rann längs väggarna. Vi gick runt en närliggande sjö i ett trivsamt och en dag åkte vi till det ikoniska berget Fuji. Tyvärr var tiden knapp så vi som var envisa fick springa uppför berget i brant sluttning för att försöka komma så högt som möjligt.

Efter småstaden så begav vi oss till Tokyo, där bara innerstaden hyser lika många invånare som hela Sverige. Där sov vi två nätter vilket resulterade i att vi på bara en heldag skulle försöka insupa så mycket som möjligt av denna megastad. Med sanna ord säger jag att det blev en väldigt lång dag. Vi besökte fiskmarknaden, höghus, klädbutiker, elektronikvaruhus och den japanske tunnelbanan. Folkströmmarna var otroliga, larmet från trafik och reklam obönhörligt, jakten på ens uppmärksamhet för shopping och mat var överallt och konstant och som alltid tärde värmen och fukten på en.

På sista delen av rundresan hamnade vi en stad vid Namnet Nagahama. Till skillnad från tidigare så var på vårt hotell även andra svenska scouter inkvarterade. Många, väldigt många. Jag tror faktisk, för min del, att det var där i Japan som jag varit med flest svenska scouter samlade under ett tak. Nagahama låg

på visst avstånd till den gamla och stora staden Kyoto. Dock inte för långt för att göra dagsutflykter till. I Kyoto besökte vi en tempelpark med en förgylld pagod och njöt av den harmoniska japanska trädgårdskonsten, dock med ett stort antal andra turister som lyckligtvis inte syntes på bild.

Men nu nalkades rundresan sitt slut. Vi skulle nu bege oss till ön Myajima där många svenska avdelningar skulle samlas inför jamboreen, nu i tältläger. Här fick man en försmak vad ett läger i jätteformat innebar när man vandrade förbi de oändliga raderna mängden tält.

Och så kom dagen då det var dags för avfärd till Jamboreen. Vi gick upp i den kvava ottan och gjorde oss redo för avfärd. Efter vi lämnat ön blev det buss som gick direkt till lägerområdet. Väl framme ur bussen stod vi förvirrade i värmen på parkeringsplatsen. Vi skulle förses med ID-kort innan vi ens fick komma in. Dessa skulle bli ens konstanta följeslagare tillsammans med Jamboree-halsduken. Väl utrustade med denna viktiga detalj bar det av för att hitta det som skulle bli vår lägerby och hämta ut nödvändigt materiel. Istället för furu-slantar skulle våra surringar göras med bambupinnar. Så satte vi igång med att göra vår solbrända ruta mark till vårt hem för en vecka.

Angående själva lägret får jag plocka ut delar av det. Att blott vara där var och se omkring sig var en upplevelse och konstant fick man nya intryck. Jag levde nuet. Orken att tänka mer än så var borta med solens brännande och fuktens kvalmighet. Sömmen var bristfällig. Ofta var uppe till klockan tio, tolv, då solen var nere och luften svalare, eller senare för att sedan vakna av solen runt sex eller mathämtning vid fem, en gång fall halv fem, på morgonen. Det var en konstant helhetsupplevelse av påfrestningar och intryck.

Våra dagar följde noga schemalagda program. Förutom att laga mat och fritid så hade vi varje dag olika aktiviteter. Den första aktiviteten som vår avdelning var på var Science.

På ett inrutat del av ett fält fanns stora mängder partytält som användes för föreläsningar. Nu i efterhand måste det ha varit minst ett femtiotal. Man skulle med sin patrull besöka minst två av dessa. Det första som jag och min patrull besökte valde vi för att de hade anordnat fläktar och man satt i skugga, det som förelästes kom i andra hand. Det handlade om energiförsörjning och presenterades av ett Japanskt kraftföretag. Vi njöt i fulla drag av deras fläktar. Efteråt sökte vi oss till nästa tält som erbjöd skugga. Där skulle man tydligen pyssla och bygga en kartongmodell som föreställde roboten Asimo efter ha sett en kort informationsfilm om utvecklingen av robotar. Vid det här laget var vi ganska uttorkade och vår patrull samt några spanjorer som också gästade tältet började småsjunga på gamla schlagerlåtar och fick spontana skrattanfall. Vätskebrist är inte att leka med. Vi överlevde lyckligtvis den dagen och lärde oss vår läxa om vatten.

Nästa dag var det vattenaktivitet. Först var det att bada i det salta stilla havet under oerhört rigorös uppsikt av vakter. Vi lekte även spökboll på den steketa sanden med skickliga japanska scouter. Sedan fick vi gå vad som kändes som en kilometer i solen till ett center där man skulle ansamlas för fler aktiviteter. Där blev det himmelsk yoga i skuggan. Harmonin rådde åter.

Jag måste även snabbt ta upp vatten-faciliteterna på själva lägerområdet. För att duscha fanns det två alternativ. Stängda duschar eller öppna. I dem öppna användes badkläder då det inte fanns väggar och man duschade bredvid varandra på rad. På grund av osedlighet och hyss försågs snart de öppna duscharna med väggar. De stängda var belägna på en upphöjd plattform för att vattenuppsamlingen skulle skötas effektivt, vilket jag i efterhand antar. Där inne fanns det tio stycken plastbås, ungefär som Holken-dass. Vid varje fanns draperi och invändigt ett munstycke på slang utan valmöjlighet av temperatur. Kläder fick man slänga på taket på dessa båsar som förhoppningsvis var torra. Det var även i duscharna som jag påträffade de enda levande varelserna förutom scouter och besökare på området. Jag han såg både mygg och en groda som hade gjorts duscharna till sitt hem.

Sedan var det spektaklens dag. Dels var det interreligiösa ceremonier som jag tyvärr inte närvarade vid. Dock så var jag högst delaktig dagens andra aktivitet. Varje by skulle laga mat som traditionell för sitt land. Vi stekta fattiga riddare och bjöd till icke-svenskars fasa på djungelvrål och turkisk peppar. Det var inte en vacker syn då scouter från hela världen inmundigade det pikanta godiset. Då jag inte stod och stekta vandrade jag själv runt och åt mig ordentligt mätt på det bästa som andra länder kunde uppbringa, allt från tjocka japanska nudlar i sval buljong till två olika pastor, ryskt te med mera. Till kvällen var det uppvisning vid den stora arenan med konstflygare och samtida Japansk musik. För det sistnämnda var mina känslor svala och jag och flera andra lämnade i förtid.

Dagen efter var stämningen mera tryckt. Temat var fred och vi skulle till Hiroshima. Vissa saker behöver man komma nära för att uppleva. Vi såg museet som visade på atombombens enorma förödelse och vandrade bland minnesmärkena. Föreläsningar hölls som inte lämnade någon oberörd. Den dagen påverkade en.

Nästa var det dags för utflykt där vi skulle komma närmare det Japanska samhället. Först åkte vi med buss till en japansk grundskola. Barnen uppförde en noga repeterad show. Vi lekte lekar och fick sedan testa på spridda ämnen som kalligrafi, kendama och japanskt kulspel. Efteråt fick vi gåvor av scoutmärken, washi och origami för att seden ledas vi ut under musik. I efterhand kändes det lite skamligt att vi fick åtnjuta ett så fint mottagande som troligen inövats under flera månader utan att kunna ge något riktigt tillbaka. Sedan bar vi av till ett företag som tillverkade medicinsk utrustning, tekniska textilier och andra roliga produkter. Det var lite torrt att lära sig om deras innovationer men de var oändligt vänliga och tålmodig samt hade en ljuvlig luftkonditionering så vi var bara glada.

Vår näst sista aktivitet skulle vara tillägnad naturen. Det blev alltså en marsch genom den närbelägna våtmarken. Efter ha sett den noga inhägnad naturen blev det en vandring i den stekande solen. De som ville fick gå tillbaka till byn, medan de som ville fick vandra ytterligare en god bit. Jag valde självfallet att vandra vidare. Det var varmt, svettigt, stekande och försmäktade en till kropp och själ. Vandrigen fortsatte uppför en kulle där man kunde se hela det enorma lägerområdet som en liten, dåligt gjord, miniatyr. På toppen av kullen fanns även en lång rutschkana på vilken man åkte på rullande valsar, till fördel på sittunderlaget. När man väl återvände till lägret och byn var man minst sagt trött och uttorkad.

Den sista lägeraktiviteten var om kultur. I ett enormt tält fanns det otaliga bås där hantverk, dans, konst och allsköns annan kultur från hela världen visades upp och lärdes ut. Jag fick göra en slöja i läder som föreställde en grinande japansk djävul.

Efter alla stora aktiviteter och händelser så måste jag också ta upp de små och vardagliga aspekterna, något som jag sent skall glömma.

En av dem var en travesti på den japanska kulturen av gåvor. I Japan ges ofta gåvor, det fick vi uppleva. Dessa gåvor ges ofta med två händer, som man håller en bricka, och skall då tas emot med två händer, med bugningar från båda parter med ett lätt allvar. På lägret så fick vi förutom salt, te och andra basvaror även socker. Allt var i strösocker paketerat i små, ”portions stora”, pappersrör av den typ som kan förekomma på kaféer. Varje avdelning om 40 personer fick 400 sådana rör. Det var minst sagt ett överflöd av dessa. En dag gick jag lugnt på en väg på området mellan lägerbyar. Så träder en, antar jag, japansk scout ut på vägen framför mig. Han räcker ödmjukt med böjt huvud och två händer ett litet oansenligt rör socker. Jag tar försiktigt emot det med två händer, bugar huvudet och tackar på japanska. Man tar seden dit man kommer. Japanerna i byn bredvid fann min hängivenhet till den japanska kulturen, får vi hoppas, inte löjeväckande utan stor och skrattade glatt åt att jag spelade med.

En annan basvara vi fick väl tilltaget av var bröd. Luncherna behövde man inte tillaga utan bestod av mat som var redo att ätas. Däribland två bröd per personer. Två väl tilltagna bröd per personer. Så hände det alltså att min patrull fick ett stort och eskalerande brödförråd. Vi kunde inte slänga dem, det vore ju slöseri. Man kunde ge bort dem, problemet var bara att ingen ville ha mer bröd. Men så kom vi på en lösning. Jag skulle helt normalt stå och laga middag. Dolt från syn från vägen bakom gasspisen och kärll gömdes våra oönskade bröd. När någon, helst med fria händer, gick förbi släppte jag det jag gjorde. Jag påkallade deras uppmärksamhet genom att ropa ”BREAD”. Sedan tog jag upp ett bröd och slängde TILL personen. I bästa fall fångade de brödet och gick vidare med en lätt förvirring. Ibland kastade de tillbaka brödet och inledde en hektisk match mellan oss två om vem som skulle ha det oönskade brödet. Problemen kom dock då några från andra patruller kopierade idén. De insåg dock inte att en viss nivå av hövlighet krävdes för att lyckas. De slängde sina bröd PÅ personerna som gick förbi. Snabbt urartade hela situationen i komplett bröd-slagsmål med några förbipasserande. Bagels kastades, frallor flög hejvilt och baguetter användes som batonger.

Möten med människor lämnar också sina spår. Även om jag inte var värst social så blev det ett antal samtal. Ett var i kön till duscharna. En trevlig britt, eller snarare skotte, ville lära sig några svenska fraser och som jag gav utförliga instruktioner på uttal. Även outtalad gemenskap förenar. Slaskvatten skulle hållas i ett stort ner i ett stort rör som var försett med en sil. Trots att det skulle undvikas var det alltid matrester i silen från vattnet, något som ledare och funktionärer grämde sig över. En dag stod jag och en fransk scout och höllde vårt, helt fria från rester, vatten ner i röret. Då kommer en funktionärer förbi, ser att det är matrester i silen som var där sen tidigare och passar på att läxa upp oss om att inga matrester får hamna i silen. Efter den lilla föreläsningen är slut ger vi oss varandra oskyldiga varsin förstående blick.

Ett knapphändigt möte var när vår avdelning skulle socialisera med en japansk avdelning. Vi trodde att de skulle kunna någon engelska. De kunde ingen engelska. En normal konversation var omöjlig. De kunde nästintill inga ord. Istället för meningar och beskrivningar blev det lösryckta ord och försök till grundläggande kommunikation. Med en person kunde jag dock förstå att de vandrade uppför något berg och såg på stjärnorna. Jag hade gärna hört mer om han kunnat berätta.

Slutligen måste jag även ge en eloge till våra tält. Vi i den svenska kontingenten var försedda med prima svenska, av Hilleberg tillverkade, tunneltält. Dessa lämpar sig alldeles utmärkt för alla fyra årstider i Sverige, men inte Japan. Tälten var mörkt blå, lik vår halsduk, och blev i de mer torra delarna av lägret med tiden grå av dammet. Färgen var dessutom optimal för att fånga upp solens strålar och värme. Detta i kombination med att tältet var lågt med därmed lite luft och var tack vare sin geniala konstruktion svårvädrat gav oväntade följder. Värmen som alstrades där inne var imponerande för att bara bero av tältduk och sol. Flugor som råkade komma in dog av värmen, vattnet blev kokhett, plast nästan smälte och vi skulle för vår egen säkerhet helst inte vistas i tälten dagtid.

Sist bör jag dock ärligt erkänna det under som lägret var. Att det ens kunde ske och fungera, det är sannerligen otroligt. Är det inte otroligt att över 33.000 människor, till större delen ungdomar, kunde leva i harmoni och samförstånd med varandra i en tillfällig stad större Skellefteå. Vad förde dem samman och drev dem. Scouting. Det var en otrolig känsla att vandra förbi de oändliga små tomterna där scouter överallt var. I de långa leden som ledde till invigningen så insåg man hur enorm denna internationella rörelse är. Där på lägret var vi samlade, som till ett, i enighet och fred.

Maltes bilder från Japanjamboreen finns här: http://gvb.nu/om_oss/gvbbild/japanjamboree_2015/

